Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2024/2265

10.10.2024

EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2024/2265

av den 11 april 2024

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop) för budgetåret 2022

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop) för budgetåret 2022,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0080/2024), och av följande skäl:

A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen för Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop) ([1]) (*centrumet*) för budgetåret 2022 uppgick den slutliga budgeten till 18 434 420 EUR, vilket motsvarar en minskning med 0,29 % jämfört med 2021. Centrumets budget kommer i huvudsak från unionsbudgeten.

B. Utöver unionens bidrag på 17 960 000 EUR omfattade centrumets budget för 2022 ett belopp på 464 420 EUR i bidrag från associerade länder (Norge och Island) och ett belopp på 43 960 EUR från diverse egna inkomster och återbetalda belopp.

C. Centrumet anslöt sig till protokoll 31 till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) med verkan från och med den 1 januari 2023, och enligt detta avtal kommer centrumet att få bidrag från associerade länder via budgeten för Efta-staterna i EES.

D. När det gäller centrumets upphandlingssektor rapporterades inga problem som krävde korrigerande åtgärder för 2022, och det finns inte heller några pågående eller ej genomförda korrigerande åtgärder från tidigare års revisioner och bedömningar.

E. Revisionsrätten har i sin rapport om centrumets årsredovisning för budgetåret 2022 (*revisionsrättens rapport*) förklarat att man har uppnått en rimlig säkerhet om att centrumets räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att insatserna för budgetövervakning under budgetåret 2022 resulterade i ett budgetgenomförande på 99,98 %, vilket är en liten minskning med 0,02 % jämfört med 2021. Parlamentet beklagar den låga genomförandegraden för betalningsbemyndigandena för det innevarande året (77,64 %), vilket motsvarar en minskning med 2,38 % jämfört med 2021.

2. Europaparlamentet påminner om iakttagelsen i revisionsrättens rapport för 2021 om brister i centrumets övergång till ett nytt redovisningssystem (ABAC), som också används av kommissionen. Parlamentet konstaterar utifrån revisionsrättens rapport att man även 2022 observerade liknande händelser (inkonsekvenser mellan det faktiska slutdatumet för genomförande av rättsliga åtaganden och det datum som registrerats i ABAC) i de budgetåtaganden som förts över från 2022 till 2023. Parlamentet noterar med tillfredsställelse utifrån centrumets uppföljningsrapport till ansvarsfrihetsförfarandet för 2021 (*uppföljningsrapporten*) att centrumet sedan dess har infört ett övervakningssystem för att fånga upp dessa typer av inkonsekvenser som, när de upptäcks, omedelbart korrigeras i ABAC.

3. Europaparlamentet noterar, utifrån revisionsrättens rapport, observationen att centrumet inte tillämpade den metod för bidragsberäkning som fastställs i samarbetsavtalet mellan centrumet och Efta korrekt i förhållande till ändring nr 1 i centrumets budget. Parlamentet noterar att detta fick till följd att Islands och Norges bidrag till centrumets budget för 2022 var högre än vad de borde ha varit, medan unionens bidrag var lägre än vad det borde ha varit. Parlamentet noterar vidare revisionsrättens konstaterande att en ändring av protokoll 31 till EES-avtalet om samarbete inom särskilda områden vid sidan av de fyra friheterna undertecknades och trädde i kraft den 1 januari 2023, och att det därmed inte längre skulle uppstå några problem med justeringar av Efta-staternas bidrag på grund av ändringar i centrumets budget.

([1]) EUT C 73, 28.2.2023, s. 4.

Verksamhetsresultat

4. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att centrumet, trots de fortsatta utmaningarna till följd av covid-19-pandemin, det oberättigade kriget i Ukraina, energikrisen och det eskalerande klimatnödläget, fullt ut har genomfört sitt arbetsprogram under 2022, med anmärkningsvärda resultat inom samtliga av centrumets tre strategiska verksamhetsområden som är bättre än de resultat som planerades i arbetsprogrammet för 2022. Parlamentet noterar att yrkesutbildning har identifierats som ett fokusområde för samarbete inom ramen för initiativet det europeiska utbildningsområdet för perioden 2021–2030.

5. Europaparlamentet noterar bland annat följande resultat under 2022: i) inrättandet av centrumets gröna observatorium, som tittade på konsekvenserna av den gröna omställningen för städer och tre nyckelområden (avfallshantering, jordbruksbaserade livsmedel och den cirkulära ekonomin), ii) centrumets analys av de nationella genomförandeplanerna, som sammanställer pågående och kommande nationella reformer och initiativ inom yrkesutbildning, iii) redogörelsen för centrumets studie om mikromeriter, som låg till grund för kommissionens förslag till rådets rekommendation om detta ämne, iv) den genomförbarhetsstudie som centrumet genomförde för undersökning av lärare och utbildare inom grundläggande yrkesutbildning, v) slutförandet av det andra projektet ”Framtidens yrkesutbildning”, som bidrar till en bättre övergripande förståelse av de utmaningar och möjligheter som den europeiska yrkesutbildningen står inför under de kommande åren, vi) offentliggörandet av den andra europeiska kompetens- och jobböversikten (ESJS), som bidrog till att belysa digitaliseringen och dess inverkan på arbetstillfällen och kompetens.

6. Europaparlamentet uppskattar centrumets verksamhet och högkvalitativa arbete med att tillhandahålla forskning, analyser och teknisk rådgivning och expertis på området yrkesutbildning, kvalifikationer och kompetenshöjande åtgärder, som syftar till att främja kvalitetsutbildning som är anpassad till enskilda personers och arbetsmarknadens behov. Parlamentet påminner om centrumets viktiga roll i säkerställandet av att digitala färdigheter integreras i yrkesutbildning i hela unionen, och dess roll i övervakningen av genomförandet och effekterna av rådets rekommendationer om den europeiska kompetensagendan, yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och resiliens och handlingsplanen för digital utbildning. Parlamentet betonar att adekvata personalresurser och finansiella resurser måste bibehållas så att centrumet kan fullgöra sitt mandat och fortsätta att genomföra sitt arbetsprogram med en hög genomförandegrad.

Effektivitet och vinster

7. Europaparlamentet lovordar centrumets långvariga samarbete och informationsutbyte med Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen (ETF) och Europeiska institutet för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound). Parlamentet noterar att centrumet och ETF arbetar tillsammans med gemensamma projekt som avser yrkesutbildning, publikationer, plattformsekonomin/plattformsarbete i fråga om matchning och föregripande eller identifiering av kompetenser, övervakning och analys av ländernas framsteg samt ESJS. Parlamentet noterar också att centrumet under 2022 fortsatte att utöka sitt långvariga samarbete med Eurofound avseende operativ verksamhet genom att gemensamt utarbeta en andra flaggskeppsrapport om kompetens på grundval av den europeiska företagsundersökningen, föra ett närmare samarbete om en rättvis grön omställning och gemensamt leda fem byråers förberedelser inför och anordnande av evenemanget ”Youth first” i Europaparlamentet. Parlamentet välkomnar centrumets och Europeiska arbetsmyndighetens ingående av ett särskilt samförståndsavtal om kunskapsutbyte och samverkanseffekter med fokus på kompetens och arbetsmarknadstrender och arbetskraftens rörlighet över gränserna. Parlamentet tar del av centrumets servicenivåavtal med Europeiska jämställdhetsinstitutet om att dela bokföringstjänster, och med Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå, bland annat på områdena dataskydd, upphandling och IKT, samt den pågående diskussionen med ETF om en gemensam it-säkerhetsansvarig. Parlamentet uppmanar vidare centrumet och andra byråer att undersöka och kartlägga nya samverkanseffekter och samarbetsområden för att öka effektivitetsvinsterna och minska kostnaderna.

8. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse centrumets åtagande att bli koldioxidneutralt senast 2030 och dess antagande 2023 av en strategi och en handlingsplan för klimatneutralitet. Parlamentet noterar att specifika åtgärder redan vidtogs under 2022, bland annat installationen av energieffektiva jalusier och slutförandet av det förberedande arbetet med att installera solcellspaneler under 2023 för att producera egen förnybar el. Dessa åtgärder förväntas leda till en investeringsavkastning på omkring 50 %. Parlamentet lovordar centrumet för dess framgång med att uppnå eller överträffa sina mål för 2022, med 2019 som basår, avseende en minskning av elanvändningen (med 27 %), eldningsolja (med 43 %) och papper (med 73 %) samt en minskning av kostnaderna för tjänsteresor (med 71 %) och kostnaderna för sammanträden med fysisk närvaro (med 56,5 %).

9. Europaparlamentet lovordar förstärkningen av centrumets kärnverksamhet genom insatser för att förenkla och rationalisera förvaltningen, dela kunskap och resurser med andra byråer, digitalisera, rationalisera och omorganisera uppgifter samt minska antalet möten med fysisk närvaro och öka onlinedeltagandet i evenemang. Parlamentet noterar resultatet av dessa insatser, bland annat omvandlingen av tre assistenttjänster till experttjänster och besparingar på cirka 390 000 EUR till följd av färre möten med fysisk närvaro, vilket totalt bidrar till en lovvärd ökning av andelen personal i kärnverksamheten från 66,5 % 2021 till 73,2 % 2022.

10. Europaparlamentet lovordar centrumet för fortsatta framsteg i genomförandet av dess IKT- och digitaliseringsstrategi för att uppnå ytterligare effektivitetsvinster. Parlamentet noterar att centrumet under 2022 digitaliserade alla arbetsflöden, införde ett digitalt verktyg för urvalsförfaranden och en ny digital arbets- och samarbetsmiljö, och förberedde för och inledde användningen, från och med januari 2023, av verktyget för förvaltning av offentlig upphandling. Parlamentet lovordar centrumet för att det har tilldelat hela personalen digitala signaturer och för att cheferna använder den certifierade elektroniska underskriften EU-Sign för kontrakt, beställningssedlar och rättsligt bindande dokument.

11. Europaparlamentet noterar utifrån revisionsrättens rapport att centrumet inte hör till de byråer som har någon form av miljörapportering integrerad i sina årliga verksamhetsrapporter och som har fått Emas-registrering. Parlamentet noterar emellertid centrumets miljöledningssystem som hjälper centrumet att uppnå dess miljömål, bland annat genom att använda centrala resultatindikatorer för förbrukning av energi, vatten och papper samt för avfall och koldioxidutsläpp. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att centrumets resultatledningssystem omfattar en miljöindikator (koldioxidutsläpp (ton)) som bedömer centrumets miljöprestanda utifrån koldioxidutsläpp och totala utsläpp. Parlamentet noterar vidare att centrumet har åtagit sig att uppgradera sitt miljöledningssystem och vidta åtgärder för att kunna bli Emas-certifierat från och med 2025.

Personalpolitik

12. Europaparlamentet noterar att 95,60 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2022. Av de 83 tjänster för tillfälligt anställda och 8 tjänster för tjänstemän som godkänts i unionsbudgeten hade 79 respektive 8 tjänster tillsatts. Parlamentet noterar dessutom att 20 kontraktsanställda av de 25 tjänster som godkänts i unionsbudgeten och 4 utstationerade nationella experter och 5 tillfälligt anställda arbetade vid centrumet 2022.

13. Europaparlamentet noterar, när det gäller den könsfördelning som rapporterades för 2022, att centrumets högsta ledning består av fyra män (66,7 %) och två kvinnor (33,3 %). Parlamentet noterar att styrelsen består av 78 män (53 %) och 68 kvinnor (47 %). Parlamentet påminner om centrumets uppdrag och om att det stora antalet styrelseledamöter (146 stycken) beror på att dess specifika sammansättning bygger på trepartsprincipen, och alltså inbegriper företrädare för de nationella myndigheterna och arbetsmarknadens parter. Parlamentet konstaterar att styrelsen genom sina ledamöter säkerställer att det råder överensstämmelse mellan centrumets arbete och intressenternas behov och prioriteringar. Parlamentet noterar vidare att könsfördelningen för centrumets hela personal är 44 % män (47) och 56 % kvinnor (61). Parlamentet påminner om att det är viktigt med en geografisk balans och välkomnar därför, utifrån uppföljningsrapporten, centrumets åtagande att få till stånd en geografiskt balanserad personal genom att använda reservlistor från andra byråer, bland annat genom att samarbeta med dem och bredda spridningen av meddelanden om lediga tjänster.

14. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att centrumet arbetar proaktivt för att förbättra personalens välbefinnande och balans mellan arbetsliv och privatliv. Parlamentet noterar att centrumet under 2022 erbjöd kurser i bland annat hantering av oro på arbetsplatsen, bli bra på att hantera stress och digitalt välbefinnande, genomförde pulsundersökningar på personalområdet, moderniserade sin gemensamma kommitté, som syftar till att främja personalens välbefinnande och goda hälsa, och införde ett personalstödprogram som är tillgängligt dygnet runt alla dagar för konfidentiellt stöd med avseende på olika livsutmaningar och arbetsrelaterade utmaningar för centrumets personal.

15. Europaparlamentet noterar att centrumet inledde sin regelbundna undersökning av personalens engagemang 2022, och att resultatet visade på positiva svar från 65 % av centrumets personal (75 % svarsfrekvens) och positiva förändringar i 10 av de 12 analyserade dimensionerna jämfört med 2019 års undersökningsresultat, trots den mycket svåra perioden sedan den senaste undersökningen det året, samtidigt som vissa områden behöver uppmärksammas ytterligare, såsom arbetsbelastning, insyn i beslutsfattandet och internt samarbete. Parlamentet välkomnar att undersökningsresultatet redovisades för hela personalen vid ett stormöte och vid särskilda frågestunder.

16. Europaparlamentet välkomnar, inom ramen för centrumets politik för lika möjligheter och mångfald och när det gäller stöd till personer med funktionsnedsättning, de åtgärder som vidtagits, till exempel kurser (i mångfalds- och inkluderingsfrågor) och vägledning (i hur man upptäcker och motverkar omedvetna fördomar) för personal på personalavdelningen och i urvalskommittéer, samt anpassningar för sökande med funktionsnedsättningar. Parlamentet noterar också utifrån centrumets svar på parlamentets skriftliga frågor att centrumet planerar att anta sin stadga om mångfald och inkludering under 2023.

17. Europaparlamentet noterar med oro utifrån revisionsrättens rapport iakttagelsen att centrumet under perioden 2017–2022 betalade ut månadsersättning och dagtraktamenten till två grekiska medborgare som var anställda som utstationerade nationella experter. Parlamentet noterar i detta sammanhang att de två experterna enligt centrumets interna regler inte hade rätt till dessa ersättningar, eftersom centrumet är beläget i Grekland, vilket innebär att de totala tillhörande betalningarna till de två utstationerade nationella experterna för den perioden, som uppgick till 222 647 EUR (jämfört med 36 608 EUR under 2022), var oriktiga. Parlamentet noterar dessutom att centrumet, när det upptäckte problemet 2022, registrerade de båda fallen i avvikelseregistret, beslutade att inte kräva tillbaka de felaktigt utbetalda beloppen och införde en utfasningsperiod på tre månader för den utstationerade nationella expert som fortfarande var anställd vid den tidpunkten. Parlamentet begär en strikt övervakning och undvikande av sådana situationer i framtiden.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

18. Europaparlamentet noterar centrumets befintliga åtgärder och pågående strävanden för att säkerställa transparens, förebyggande och hantering av intressekonflikter samt skydd av visselblåsare. Parlamentet noterar att centrumet uppmanar sina anställda att redovisa potentiella eller faktiska intressen om de agerar i en situation där en intressekonflikt kan uppstå. Parlamentet noterar att centrumet har en egen mekanism som omfattar förhandsåtgärder med begränsningsinsatser, efterhandskontroller samt stöd från centrumets samordnare för intern kontroll, som får information om deklarerade intressekonflikter.

19. Europaparlamentet påminner om att enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/128 ([2]) måste alla ledamöter och suppleanter som deltar i styrelsemöten eller utövar sin rösträtt lämna in en intresseförklaring. Parlamentet välkomnar att intresseförklaringar från alla ledamöter och suppleanter i styrelsen samt från centrumets personal i högre chefspositioner eller mellanchefspositioner har offentliggjorts på centrumets webbplats. Parlamentet konstaterar utifrån centrumets svar på parlamentets skriftliga frågor att ledamöter eller suppleanter i styrelsen som inte lämnar in en undertecknad intresseförklaring från och med 2022 inte längre inbjuds till styrelsemöten, erhåller styrelsehandlingar eller deltar i skriftliga förfaranden för att fatta beslut. Parlamentet noterar att styrelseledamöternas meritförteckningar offentliggörs trots att detta inte är ett formellt krav. Parlamentet konstaterar att vissa styrelseledamöters, bland annat styrelseordförandens, meritförteckningar fortfarande saknas. Parlamentet uppmuntrar centrumet att offentliggöra alla styrelseledamöters och suppleanters meritförteckningar.

20. Europaparlamentet noterar att centrumet är medvetet om betydelsen av ”svängdörrssituationer” och regelbundet informerar hela sin personal om genomförandebestämmelserna om extern verksamhet, externa uppdrag och yrkesverksamhet efter avslutad tjänstgöring. Parlamentet ser positivt på att all personal som lämnar centrumet uppmanas att underteckna en skrivelse om deras skyldigheter efter avslutad tjänst, bland annat om att eventuella framtida anställningar inte får inkräkta på deras tystnadsplikt gentemot centrumet.

Intern kontroll

21. Europaparlamentet noterar att den totala kostnaden för interna kontroller 2022 uppgick till 1 101 755 EUR (29 024 EUR i direkta kostnader och 1 072 731 EUR i indirekta kostnader), vilket motsvarar 6 % av centrumets budget. Parlamentet noterar vidare centrumets uttalande om att den måttliga kostnadsökningen jämfört med 2021 (5,3 %) beror på ökade lönekostnader och på sammansättningen av den personal som arbetar med internkontrolluppgifter, vilket leder till högre indirekta kostnader.

22. Europaparlamentet konstaterar att centrumet, enligt dess utvärderingspolicy, genomför förhandsutvärderingar av upphandlingsförfaranden över 500 000 EUR och efterhandsutvärderingar av projekt och verksamheter som medför en total utgift på över 500 000 EUR. Parlamentet noterar att chefen för ekonomi och upphandling i en rapport för 2022 konstaterade att de upphandlingsförfaranden som inletts under den granskade perioden var förenliga med kraven på förhandsutvärdering. Parlamentet noterar att centrumet under 2022 genomförde en efterhandsutvärdering av en verksamhet inriktad på ett ramavtal på området arbetsmarknadsinformation och kompetensbehovsanalys (kontraktsvärde 1 088 350 EUR). Parlamentet noterar att resultatet av utvärderingen bekräftade att verksamheten var ändamålsenlig, effektiv och konsekvent samt tillförde ett europeiskt mervärde. Parlamentet noterar vidare att en arbetsgrupp utnämnd av den verkställande direktören 2022 drog slutsatsen i en stickprovskontroll av tre upphandlingsförfaranden att centrumet hade infört och följt kriterierna för en ändamålsenlig och effektiv intern kontroll, och att inga korrigerande åtgärder behövdes.

23. Europaparlamentet noterar att centrumet under 2022 registrerade 57 fall av bristande efterlevnad och ansökningar om undantag i samband med problem med kontrakt och ekonomisk förvaltning. Parlamentet noterar vidare att rekommendationerna från samordnaren för intern kontroll har genomförts och följts upp för att undvika upprepningar.

24. Europaparlamentet noterar att den bedömning av centrumets övergripande ram för intern kontroll som samordnaren av intern kontroll gjorde med hjälp av verktyget från GD BUDG, visade att ramen för intern kontroll är ändamålsenlig, att alla dess komponenter är på plats och fungerar väl för sitt avsedda ändamål, och att vissa förbättringar behövs när det gäller internkontrollkomponenten ”kontrollaktiviteter”. Parlamentet noterar med tillfredsställelse utifrån uppföljningsrapporten att centrumet, som en del i verksamheten för att göra personalen mer medveten om frågor om etik, integritet och intern kontroll, regelbundet anordnar obligatoriska möten om god förvaltning, inbegripet bedrägerirelaterade frågor, för all personal och för ledamöterna i styrelsen.

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/128 av den 16 januari 2019 om inrättande av ett europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop) och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 337/75 (EUT L 30, 31.1.2019, s. 90).

Övriga kommentarer

25. Europaparlamentet välkomnar centrumets insatser för att kommunicera på sätt som gör det möjligt för centrumet att nå ut till en bredare publik, bland annat genom att införa en maskinöversättningsmotor på centrumets webbplats för att göra alla dess webbsidor tillgängliga på unionsinstitutionernas samtliga officiella språk. Parlamentet noterar att centrumet under 2022 investerade i flera innovativa produkter, såsom videoproduktioner för företag, rörlig grafik, animationer (om yrkesutbildningssystemen i de länder som innehade unionens ordförandeskap 2022, nämligen Frankrike och Tjeckien), poddsändningar samt nya visualiseringar av data och onlinedatabaser som förbättrade centrumets webbportal. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att centrumets publikationer och informationsmeddelanden nådde tiotusentals människor genom direkta nedladdningar. Parlamentet välkomnar att centrumet har utökat sina parametrar för sociala medier under 2022.

26. Europaparlamentet betonar att yrkesutbildning och vuxenutbildning är centrala prioriteringar för Europeiska socialfonden+ (ESF+) på vägen mot en grön och digital återhämtning, och att ESF+ har en budget på nästan 99,3 miljarder EUR för perioden 2021–2027.

27. Europaparlamentet noterar att flexibiliteten för att säkra ytterligare resurser till kärnverksamheten var begränsad på grund av den höga inflationstakten och den därav följande lönejusteringen och löneökningar över de ursprungliga prognoserna i kombination med en ökning av viktningsfaktorn.

28. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 11 april 2024 ([3]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([3]) Antagna texter, P9_TA(2024)0280.